

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani) O. Cernei
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) I. Cimpoi, L. Pruteanu, I. Secrieru

ÎNCHEIERE

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Cușnir Valentina,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Cușnir Valentina
împotriva Parlamentului Republicii Moldova, Guvernului Republicii Moldova, Comisiei
Electorale Centrale, Biroului de Relații cu Diaspora cu privire la obligarea examinării
petiție și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, prin care a fost
respins apelul declarat de Cușnir Valentina și menținută hotărârea Judecătoria Chișinău,
sediul Buiucani din 26 aprilie 2017,

c o n s t a t ă :

La 30 ianuarie 2017, Cușnir Valentina s-a adresat în instanța de judecată cu cerere
de chemare în judecată împotriva Parlamentului Republicii Moldova, Guvernului
Republicii Moldova, Comisiei Electorale Centrale, Biroului de Relații cu Diaspora
solicitând obligarea pârâților să examineze pretențiile din petiție și încasarea
prejudiciului moral în mărime de 20000 lei de la fiecare pârât.

În motivarea acțiunii, a relatat că împreună cu liderii asociației din Diasporă la 25
noiembrie 2016 a depus la Consulatul Republicii Moldova din Padova, Italia o petiție
adresată Parlamentului Republicii Moldova, Guvernului Republicii Moldova, Comisiei
Electorale Centrale, Biroului de Relații cu Diaspora.

Menționează că la 28 decembrie 2016 a primit un răspuns evaziv doar de la Comisia
Electorală Centrală, în rest celelalte autorități nu au dat nici un răspuns petiției. Astfel
reclamanta consideră că autoritățile statului i-au încălcat drepturile de petiționar și lezau
grav onoarea și demnitatea, deoarece zilnic sunt contactați de semnatarii petiției, care
așteaptă un răspuns la cele indicate în petiție.

La 16 februarie 2017, reclamanta a depus o cerere suplimentară, prin care și-a
concretizat pretențiile din acțiune solicitând obligarea pârâților să examineze toate
pretențiile indicate în petiție, cu expedierea răspunsurilor în scris Valentinei Cușnir. În
rest susținând pretențiile înaintate în cererea de chemare în judecată.

La 20 martie 2017, Cușnir Valentina a mai înaintat o cerere suplimentară prin care a
solicitat admiterea cererii suplimentare nr.2 din cererea de chemare în judecată din 23
ianuarie 2017, cu corectările făcute prin cererea din 17 februarie 2017, constatarea
abuzului din parte Guvernului Republicii Moldova prin referința din 06 martie 2017 și

comunicarea Prim-ministrului despre abuzul instituției, constatarea încălcării dreptului de petiționar de către Guvernul Republicii Moldova, obligarea Guvernului Republicii Moldova să anexeze o copie a dosarului de examinare a petiției colective la Guvern și încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei de la fiecare pârât.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 26 aprilie 2017 cererea de chemare în judecată înaintată de Cușnir Valentina împotriva Guvernului Republicii Moldova și Biroului de Relații cu Diaspora cu privire la obligarea examinării petiției și încasarea prejudiciului moral, a fost respinsă ca tardivă.

Pretențiile înaintate față de Comisia Electorală Centrală cu privire la obligarea examinării petiției și încasarea prejudiciului moral, au fost respinse ca neîntemeiate.

Pretențiile înaintate față de Parlamentul Republicii Moldova cu privire la obligarea examinării petiției și încasarea prejudiciului moral, au fost admise parțial.

S-a obligat Parlamentul Republicii Moldova să examineze petiția înaintată de Cușnir Valentina înregistrată la Consatul Republicii Moldova din Italia, cu nr.1051 din 25 noiembrie 2016, în conformitate cu Legea cu privire la petiționare și să-i expedieze un răspuns.

În rest, pretențiile Valentinei Cușnir privind încasarea prejudiciului moral din contul Parlamentului Republicii Moldova, au fost respinse ca neîntemeiate.

Pentru a se pronunța astfel instanța a constatat că pretențiile reclamantei înaintate față de Guvernul Republicii Moldova și Biroului de Relații cu Diaspora sunt tardive, înaintate cu încălcarea termenului prevăzute de art.16 alin.1) al Legii cu privire la petiționare și art.17 din Legea contenciosului administrativ.

Referitor la pretențiile înaintate față de Comisia Electorală Centrală, instanța a reținut că la 28 decembrie 2016 ultima a dat un răspuns solicitanților, iar faptul că aceștia îl consideră evaziv care nu conține răspuns la toate cerințele înaintate, instanța a menționat că nu poate discuta conținut răspunsului la o cerere adresată unei autorități publice.

Referitor la pretențiile înaintate față de Parlamentul Republicii Moldova, instanța a constatat că instituția nu a dat nici un răspuns reclamantei și nici nu a prezentat instanței nici o confirmare de expediere în adresa acesteia.

Referitor la pretenția privind încasarea prejudiciului moral instanța a reținut că constatarea încălcării dreptului la pețitoare și la examinarea în termen legal, este în sine o satisfacție morală suficientă pentru orice prejudiciu eventual suferit.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 03 mai 2017, Cușnir Valentina a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 26 aprilie 2017, solicitând casarea hotărârii menționate în partea respingerii acțiunii și emiterea unei hotărâri de admitere integrală a pretențiilor înaintate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, a fost respins apelul declarat de Cușnir Valentina și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 26 aprilie 2017.

La 20 decembrie 2017, Cușnir Valentina a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și emiterea unei decizii de admitere integrală a pretențiilor înaintate.

În motivare, recurentul a reiterat că instanța de apel nu a examinat și nu a răspuns la toate argumentele din cererea de apel, iar soluția instanțelor ierarhic inferioare este neîntemeiată și neargumentată.

Referitor la capătul de cerere respins ca fiind tardiv, consideră că instanțele investite cu judecarea fondului nu au analizat corect termenul de adresare în instanță, deoarece acțiunea este înaintată în interiorul termenul de prescripție, care a expirat la 06 februarie 2017 și nicidecum la 24 ianuarie 2017 și astfel termenul de 30 zile prevăzut de art.8 din Legea cu privire la petiționare este respectat.

Prin referința depusă la 22 februarie 2018, Guvernul Republicii Moldova a menționat că recurentul nu a prezentat nici un argument elocvent în susținerea admisibilității și temeiniciei recursului, ci doar a reiterat circumstanțele învederate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare.

A mai indică că recursul declarat de Cușnir Valentina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 03 octombrie 2017.

Potrivit copiei plicului poștal instanța a expediat participanților la proces decizia, la 31 octombrie 2017. Recurentul susține că a recepționat-o la 04 noiembrie 2017.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 20 decembrie 2017, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de

apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încalcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Cușnir Valentina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Cușnir Valentina.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecători

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari